

2023-09-06

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN-2023-00188

Behovsprognos för förskole- och skolplatser i Nacka kommun 2023-2040

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att godkänna rapporten Behovsprognos för förskola 2023-2040
2. Utbildningsnämnden beslutar att godkänna rapporten Behovsprognos för skola 2023-2040
3. Utbildningsnämnden beslutar att överlämna rapporten Behovsanalys för förskoleplatser 2023-2040 till kommunstyrelsen med speciellt beaktande av behovet av nya platser som inte är planerade samt att platserna behöver synkroniseras till den tid då behoven uppstår.
4. Utbildningsnämnden beslutar att överlämna rapporten Behovsprognos för skolplatser 2023-2040 till kommunstyrelsen med speciellt beaktande av behovet av nya platser som inte är planerade samt att platserna behöver synkroniseras till den tid då behoven uppstår.

Sammanfattning av ärendet

Befolkningsökningen i kommunen har avtagit och detta leder till ett förändrat platsbehov för såväl förskola som skola.

Prognosen visar att det finns behov av 2 900 nya förskoleplatser och 4 000 nya grundskoleplatser fram till år 2040. Kommunen har planer för att skapa fler platser men detta räcker inte till. Utöver planerade platser behövs ytterligare 120 platser i förskola och 800 platser i grundskola planeras för att täcka behoven fram till år 2040. På västra Sicklaön finns det största behovet av fler platser i såväl förskola som skola men även i övriga kommundelar finns behov av fler platser under planperioden. På vissa håll är planerade nya platser inte tidsmässigt synkroniserade med när behoven uppstår och det är viktigt att detta görs.

Det finns stort behov av platser för elever i anpassad grundskola i dagsläget. När Ektorps skola står klar till hösten 2025 kommer ytterligare platser att skapas. Antal tillgängliga platser bedöms då täcka behoven till omkring år 2035.

Efterfrågan på platser i förskoleklass och årskurserna 1–6 är totalt sett tillgodosedd med de 1 900 platser som är planerade för hela kommunen fram till år 2040. Detta gäller för Nacka sammantaget. De olika kommundelarna har dock mycket varierande behov av nya skolplatser. För att möta efterfrågan i de olika kommundelarna behövs ytterligare cirka 800 nya platser planeras för åldersgruppen 6–12 år och det berör västra Sicklaön, norra Boo och Älta. Det totala behovet av nya platser är 2 700 fram till år 2040.

Behovet av skolplatser i årskurs 7–9 totalt i kommunen är tillgodosett ända fram till prognosperiodens slut med de planerade 1 300 nya platser.

Behovet av gymnasieplatser är tillgodosett eftersom flera aktörer har etablerat nya enheter och program i kommunen under de senaste åren.

Ärendet

Behovsprognosen för förskole- och skolplatser visar kommande efterfrågan på förskole- och skolplatser totalt i Nacka och i respektive kommundel. Till grund för behovsprognosen ligger befolkningsprognosen för 2023–2040 och förskolors och skolors uppgifter angående deras kapacitet samt planerad utbyggnad. Prognosen överlämnas till kommunstyrelsen och därmed blir den ett underlag för enheten för strategisk stadsutveckling gällande kommande behov av välfärdsfastigheter.

Ärendet innehåller två rapporter. Dels rapporten Behovsprognos för förskoleplatser 2023–2040 där det prognostiserade behovet av förskoleplatser i kommunen finns beskrivet, se bilaga 1. Dels rapporten Behovsprognos för skolplatser 2023–2040 där det prognostiserade behovet av skolplatser i kommunen finns beskrivet, se bilaga 2.

Prognosen visar att det finns ett kommande behov av 2 900 nya förskoleplatser och 4 000 nya grundskoleplatser till år 2040. Antalet gymnasieplatser är tillgodosett tack vare att ett antal nya anordnare etablerat sig i Nacka kommun.

Nedan följer en kort summering av ärendet.

Förskola

Behovet av förskoleplatser fortsätter att öka men varierar mellan kommundelarna. På västra Sicklaön finns det största utbyggnadsbehovet men även i övriga kommundelar finns ett ökat behov av fler förskoleplatser. Under prognosperioden finns det behov av cirka 2 900 nya förskoleplatser vilket är 700 färre jämfört med föregående prognos. Orsaken är främst att den prognostiserade befolkningstillväxten nu är lägre jämfört med föregående prognos.

Behoven varierar över tid i de olika kommundelarna. Ett exempel på detta är att i Boo under mitten av prognosperioden ökar antalet barn med cirka 400 för att sedan minska

med 200 fram till år 2040. Variationen över tid i barnantal visar att behov finns av flexibla lokaler och/eller behov av tillfälliga lokaler. Ett annat exempel är på västra Sicklaön där det beräknas finnas ett betydande underskott av platser i mitten av perioden och vid år 2040 väntas antalet platser i nivå med efterfrågan i området. Orsaken till det är att behoven väntas uppstå tidigare än tidpunkten då de nya platserna blir tillgängliga. Det är viktigt att behov och efterfrågan synkroniseras tidsmässigt.

Anpassad grundskola

Det finns idag ett stort behov av platser för elever i anpassad grundskola då det är fullt i de anpassade grundskolor som finns i kommunen. När Ektorps skola står klar till hösten år 2025 kommer ytterligare platser att skapas. Antal tillgängliga platser bedöms då täcka behoven för omkring 10 år framåt.

Det finns cirka 130 nackaelever som går i anpassad grundskola och av dessa är det cirka 20 elever som läser integrerat i vanliga grundskolor eller i skolor utanför kommunen.

Grundskola

Efterfrågan på platser i förskoleklass och årskurserna 1–6 är totalt sett tillgodosedd med de 1 900 platser som är planerade för hela kommunen fram till år 2040. Detta gäller för Nacka sammantaget. De olika kommundelarna har dock mycket varierande behov av nya skolplatser. För att möta efterfrågan i de olika kommundelarna behövs ytterligare cirka 800 nya platser planeras för åldersgruppen 6–12 år, vilket innebär ett totalt behov av 2 700 platser. De områden som behöver fler planerade platser är norra Boo, västra Sicklaön och Fisksåtra. Förra året pekade prognosen på att 3 200 nya platser behövdes så behovet av fler platser har minskat med 500 platser. Orsaken är främst att den prognostiserade befolkningstillväxten nu är lägre jämfört med föregående prognos.

Totalt i kommunen finns det ett större överskott av skolplatser för förskoleklass och årskurserna 1–6. Det är en svårighet att synkronisera behovet av skolplatser med utbyggnadstakten av bostäder. Det är inte möjligt att bygga skolorna i de sista byggnadsetapperna eftersom det då kommer att råda brist på skolplatser ett antal år. Denna fråga bör analyseras djupare i samband med att planeringen av bostadsbyggande framskrider.

Behovet av skolplatser i årskurs 7–9 är tillgodosett ända fram till prognosperiodens slut under förutsättning att planerade 1 300 nya platser skapas. Förra året pekade prognosen på att 2 000 nya platser behövdes så behovet av antalet fler platser har minskat med 700 platser. Orsaken är främst att befolkningstillväxten har minskat.

Det är motsägelsefullt att nya platser behöva samtidigt som det finns överskott av platser. Det beror på att efterfrågan skiljer sig mellan kommundelarna. En tredjedel av eleverna

på Sicklaön kommer från övriga kommundelar. I prognosen har hänsyn tagits till dessa elevströmmar.

Anpassad gymnasieskola

Det finns begränsade valmöjligheter för elever som vill gå i anpassad gymnasieskola i Nacka då programutbudet är litet och det endast finns tre skolor. Under föregående läsår var det 70 nackaelever som läste program i anpassad gymnasieskola och av dessa var det 25 elever som studerade på skolor i kommunen och 45 elever studerade på skolor utanför kommunen.

Gymnasieskola

Det finns cirka 4 600 ungdomar i gymnasieålder idag, och de väntas öka med cirka 900 fram till år 2040. Motsvarande ökning i förra årets prognos var 1 500 elever. Antalet gymnasieplatser bedöms vara tillgodosett då nya anordnare löpande etablerar sig och befintliga anordnare utökar programutbudet i Nacka kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har stora ekonomiska konsekvenser då det ger en prognos över framtida behov av förskole- och skolplatser. Hur stora investeringskostnader som platsbehovet genererar för kommunen är beroende av hur många platser som skapas av fristående aktörer respektive Nacka kommun.

Konsekvenser för barn

Behovsprognosen har stor betydelse för barn då den på lång sikt ser till behovet av förskole- och skolplatser. Prognosen tar hänsyn till skollagens krav på barns närhet till förskola och skola. Prognosen tar även hänsyn till vårdnadshavares och elevers efterfrågan på platser.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 6 september 2023

Bilaga 1 Behovsprognos för förskoleplatser i Nacka kommun 2023-2040

Bilaga 2 Behovsprognos för skolplatser i Nacka kommun 2023-2040

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Annika Lotterberg
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten